

POCIESZLIWY (87) *ai*

o oraz e *prawdopodobnie jasne* (tak w pocieszny).

comp i sup (3+1) (nã)pocieszliwszy (4).

sg m D pocieszliw(e)mu (1). $\diamond$ *A* pocieszliwy (3). $\diamond$ *I* pocieszliwym (1). $\diamond$ *f N* pocieszliwã, pocieszliwszã (16). $\diamond$ *G* pocieszliw(e)j (3). $\diamond$ *A* pocieszliwą (6). $\diamond$ *I* pocieszliwą (2). $\diamond$ *n N* pocieszliw(e) (7). $\diamond$ *G* pocieszliw(e)go, pocieszliwsz(e)go (5). $\diamond$ *A* nãpocieszliwsz(e) (1). $\diamond$ *I* pocieszliwym (2). $\diamond$ *pl N subst* pocieszliw(e) (12). $\diamond$ *G* pocieszliwych (5). $\diamond$ *D* pocieszliwym (2). $\diamond$ *A subst* pocieszliw(e) (17). $\diamond$ *I m* pocieszliw(e)mi (1). *f* pocieszliw(e)mi (2). $\diamond$ *L* pocieszliwych (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

1. *Przynoszący ulgę, ukojenie w smutku lub innej przykrości, dodający otuchy, przynoszący nadzieję [przeważnie jako określenie wyrazów oznaczających tekst, jakąkolwiek fabułę, treść, naukę, moral]* (70) : *LubPs* D, G4, H3, L4v *marg*, aa6v *marg*, hh2v; *A* thák ciefzmy fie y tymi obietniczãmi wdzięcznemi Pãńkimi/ y tymi przykłãdy pociefzliwemi/ iz Pan wiernych fwych nigdy nie opuści *RejAp* 59, 159; *Y* ofobliwe á pociefzliwe náuki s tych dwu historiy nam tu fã zoftãwione. *RejPos* 44v; *A* tu napirwey s tey pociefzliwey Ewãnyeliey vważãc mamy/ y wielki fmetek y wielkã pociechã fwoię. *RejPos* 110, 45v, 120v, 125 *marg*, 174, 183 (13).

pocieszliwy komu (5): *LubPs* P6v *marg*, aa4; *ACz* tho fã krociuchne fłowã Pãná nãfzego/ ále bãrzo pociefzliwe kãzdemu Krześciãńkiemu człowiekowi/ ktore tu fã wyięte s tey dziliefzyey Ewãnyeliey *RejPos* 65v, 35v, 286v.

pocieszliwy ku czemu (1): ábyfmy fie y s fłow Pãná fwego/ y z żywotow á s przykłãdow Apoštołow tych fwiętych iego/ czego pociefzliwego ku zbãwieniu fwoiemu/ á ku poftãnowieniu wiãry á nádzyeie fwoiey o Pãnu fwoim/ náuczyc mogli. *RejPos* 291v.

pocieszliwy przeciw czemu (1): *A* tãk thu mamy pociefzliwe fłowã w tym pfãlmie przeciw kãzdemu przeflãdowãniu nãfzemu tu ná tym mãrny m á obłudnym fwiecie. *LubPs* B2v.

pocieszliwy w czym (2): Pociefzliwã náukã w kãzdem przeflãdowãniu fwiãtã thego *RejPos* [137] *marg*. *Cf* »pocieszliwy w żãlobliwym smutku«.

W połączeniach szeregowych (3): bo fie to trudno á dziwno niewiernemu widzi/ chocia iefth wdzięczna/ fmaczna/ á pociefzliwã náukã Pãná nãfzego. *RejPos* 85v, 167, Ooo2.

W przeciwstawieniach: »straszliwy (4), srogi ... pocieszliwy« (5): *A* thu wfzythkim złoŃnikom frogã pomftã grozi/ á wiernym wielkye á pociefzliwe obietnice okãzuie. *LubPs* C3v, aa4; bo tho byłã ftrãfzliwã rzecz złym [...]: á bãrzo pociefzliwã dobrym/ ktorzy go potym z rãdoŃciã przyãwfy/ poznãli. *RejPos* 35v, 286v; *RejZwierc* 265.

W charakterystycznych połączeniach: pocieszliwa(-y, -e) *Ewanjelija* (3), *historija*, *imię*, *modlitwa* (2), *nauka* (7), *pismo*, *poruczenie*, *przykład* (3), *pytanie*, *rozprawa*, *rzecz* (5), *Ńwiadectwo*; *co pocieszliw(sz)ego* (2), *nic*; *pocieszliwy w przeŃladowaniu Ńwiata*; *barzo pocieszliwy* (3); *nadobny a pocieszliwy* (2), *osobliwy a pocieszliwy*, *rozkoszny a pocieszliwy*, *Ńluszny a pocieszliwy*, *Ńwięty a pocieszliwy* (2), *wielki a pocieszliwy* (3), *zacny a pocieszliwy*.

Wyrażenia: »pocieszliwa nadzieja« (2): *Kthorego* z obietnice á dobrotliwoŃci Pãńkiey z wielkã rãdoŃciã á s pociefzliwã nádzyeã vftãwicznie czekamy. *RejPos* 140, 181v.

»pocieszliwa obietnica« [szyk 6:1] (7): Pocieszliwa obyeticzną vćisnionym/ iż ich Pan bronić raczy. *LubPs* H2v *marg*, N5v, Y5v *marg*, aav; *RejAp* 96, 97; *RejPos* 223v.

»pocieszliwe słowa« [w tym: nad kim (11)] [szyk 22:4] (26): *LubPs* B2v; tedy pewnie wślyżyfz także pocieszliwe słowá iáko on wślyżał: Idź nieboraczkę idź/ á wślytkoć fie sćtanie wedle wiary twoiey. *RejPos* 47v; Słuchayże thu miłościowych á pocieszliwych słow Páná swoiego nád onymi wiernymi iego/ ktorzy tak chutliwie zá Pánem śwym śzli *RejPos* 183, 19v, 51, 65v [2 r.], [73], [73]v [2 r.] (25).

»pocieszliwy w żałobliwym smutku« (1): Pan dopirko vźrzawśzy ono włęknione serce iego/ raczył fie miłościwie obroćić ku niemu/ mowiac mu ty pocieszliwe słowá/ w onym żałobliwym śmutku iego *RejPos* [254].

Szeregi: »miłościwy a pocieszliwy« (2): Azáś ná cię śam nie iáwnie woła onjm miłościwym á pocieszliwym głosem śwoim/ Do mnie do mnie namileyśzy wślyfcy wierni moi/ ktorzyście fie vřráfowali á vdręczyli w śmutkoch á w ciężkościach śwoich/ á ia ochłodzę was *RejPos* Ooo2, 183.

»wdzięczny a pocieszliwy« (1): O wdzięczneśz to słowá á pocieszliwie Páná náśzego/ iż on y tych ktorzy śą máley á nie práwey o nim wiary/ iednak opuśzczáć nie raczy. *RejPos* 51. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

W przen (3) : iż on [Bóg] tuż nád śamym wirzchem głowy twoiey dzyerzy obronná/ pocieszliwą/ á nieomylná rękę śwoię. *RejPos* Ooo2.

Wyrażenie: »pocieszliwa droga« [szyk 1:1] (2): á ciężko im przyśtáć do śczyrey náuki Páná śwego/ gdyż iest rośkolfnieyśza á pocieszliwśza w niey drogá kędy mamy przychodźić do niego. *RejPos* 85v; *RejZwierc* [203]v.

2. *Przynoszący radość, radosny; miły* (17) : POcieszliwe prorocstwo/ iáko śzyroce prawdá Ewányeliey świętey miáła być po wślytkich gránicach zyemie śławnie opowiadaná *LubPs* E2v, M3v, bb4v *marg*; Y ślyżałem głos wielki á pocieszliwy z niebá wołájący/ iż iuż vpadł śprzećiwnik náśz *RejPos* [77]v; ktoreś [*pociechy i błogosławieństwa*] ty nam/ iáko Pan náśz á głowá náśzá/ śpráwić ráczył/ nędznym członkom śwoim/ tym świątym vmęczeniem/ á tym pocieszliwym z martwych wśtaniem śwoim. *RejPos* 110v, 7, 28v, 72, 298.

pocieszliwy komu (2): Iáko Dawid miedzy inemi błogosławieńśtwy wiernego człowieká/ tho iemu naofobnieyśze á napocieszliwśze położył *RejPos* 42v, 297v.

W charakterystycznych połączeniach: *pocieszliwe(-y, -a) błogosławieństwo* (2), *dziękczynienie, głos, koniec, poselstwo, prorocstwo, rzecz, wiara, zmartwychwstanie; nic pocieszliwszego; osobny a pocieszliwy, wielki a pocieszliwy.*

Wyrażenie: »pocieszliwa nowina« [szyk 5:1] (6): gdyż thu ślyżyfz pocieszliwą nowinę o nim s tey Ewányeliey świętey/ iż on imi nie gárdzi/ á przymuie ie miłościwie k śoby. *RejPos* 167v, 248v, 297v, 314, 319v *marg*, 324v.

Szeregi: »dobry a pocieszliwy« (1): ktoreć [*pociechy a obietnice od Pana*] fie záwśdy ku dobremu á ku pocieszliwemu końcowi ściągáią. *RejPos* 138v.

»wdzięczny a pocieszliwy« (2): A ielśże iuż z iáką inśzą wdzyęcznieyśzą nowiná mógl fie kiedy zyáwić pośeł świátu temu/ iáko s tą tak wdzyęczną á pocieszliwą iemu. *RejPos* 297v, 324v.

Synonimy: 2. *miły, radosny, wdzięczny.*

Cf **POCIESZNY**

RS